

RAPPORT LYNGDAL FOR ALLE

Formålet med prosjektet:

Lyngdal for alle er et prosjekt rettet mot integrering og inkludering av innvandrere og andre tilflyttere. Hovedmålsetting er å bidra til å øke integrering og inkludering av alle tilflyttere i lokalsamfunnet, samtidig som det jobbes med en plan for å utvikle et regionalt integrerings- og inkluderingsarbeid i Listerregionen.

Hvorfor søkte vi prosjektet i utgangspunktet? Så at vi hadde en økende innvandrerbefolkning, så at dette medførte nye utfordringer, så at selv om vi gjorde alt det praktiske, så gjensto integreringsdelen. Hvordan i det hele tatt drive godt integreringsarbeid?

Prosjektleder Ljiljana Medic Loncar var på plass 01.01.12.

Prosjektet hadde følgende delmål:

- Koordinering av eksisterende arbeid innenfor området, for å sikre økt effekt.
- Utvikle flerkulturelle arena hvor målgruppen kan møtes og møte de innfødte.
- Øke deltakelse i frivillige organisasjoner og fritidsaktiviteter.
- Holdningsskapende arbeid og eller i lokalsamfunnet for å senke terskelen for positiv sosial kontakt.
- Aktivt bruk av lokalmedia og sosiale media med fokus på å gjøre ”de gode historiene” kjent.
- Utvikle en modell for dette arbeidet som kan overføres til andre kommuner i regionen, samt til denne og andre regioner i landet.

Det første året ble i all hovedsak brukt til å kartlegge dagens situasjon, samkjøre informasjon, iverksette aktiviteter og kompetanseløp, utarbeide logo for prosjektet, samt starte arbeidet med velkomstpakken. Mellomperioden har vært brukt til å styrke og videreutvikle samarbeidet mellom flyktningetjenestene i Lister-kommunene. Siste del av prosjektperioden har vi fokusert på synliggjøring og holdningsskapende arbeid, samt legge noen føringer for videre forankring og utvikling i Lyngdal kommune.

Vi hadde et samarbeid med lokale medier hvor vi satte fokus på innvandrerguppen og på arbeidsinnvandrere. Vi ga innspill til samfunnsdelen i kommuneplanen og vi fikk gjennomslag for våre foreslåtte tiltak i kommunens arbeidsgiverstrategi.

Arbeidet i prosjektet kan deles inn i 3 hovedområder: Integrering, kompetanseheving og involvering. Vi har sett på hva kommunen kan bidra med som tjenesteyter, som arbeidsgiver og som samfunnsbygger. Det har vært stor aktivitet på alle områdene.

SOSIAL INTEGRERING

Aktivitetsoversikt:

Vi ønsket en oversikt over alle de aktivitetstilbud som finnes i kommunen, både offentlige og private, og vi ønsket å legge denne oversikten på kommunens hjemmesider. Vi ble overrasket over hvor mange organisasjoner og aktiviteter som faktisk finnes. Utfordringen har vært å finne oppdatert informasjon fra disse frivillige organisasjonene. Styrene, og dermed kontaktpersonene, byttes, og treningstider/møtesteder endres fra år til år. Vi så derfor at det kunne bli krevende å skulle ajourholde en slik oversikt.

Lyngdal kulturhus er et kommunalt foretak som gir økonomisk støtte til lag og foreninger. Vi forsøker å finne en løsning hvor vi legger opp til at foreninger ikke kan søke støtte uten å ha oppdatert foreningens informasjon på hjemmesidene til Lyngdal kommune. Vi har ikke kommet helt i havn med dette, men har utarbeidet en oversikt over alle aktiviteter. Denne vil bli lagt ut på kommunens hjemmesider, under fanen «Ny i Lyngdal». Vi håper at vår mediestrategi vil medføre at foreningene også blir sitt ansvar bevisst i forhold til å oppdatere sin informasjon.

Aktiviteter:

Vi har tatt initiativ til en rekke arrangementer. I tillegg har vi vært bidragsyter til arrangementer som andre har satt i gang, eksempelvis andre kommunale enheter eller frivillige organisasjoner.

Vi har erfart at noen av arrangementene var vellykkede, mens andre ikke trakk den mengden mennesker vi håpet på, eller andre grupper enn dem vi ønsket å få på banen. Etter evaluering

vil derfor noen av aktivitetene bli videreført, mens andre ikke vil bli arrangert på nytt. Vi vil fremover vurdere andre, mer hensiktsmessige aktiviteter, i stedet for de som ikke har fungert etter planen.

Målet vårt har i stor grad vært å skape arenaer og møteplasser hvor innvandrere/tilflyttere kan treffe Lyngdal kommunes innbyggere. I den grad arrangementene bare trakk innvandrere, ønsket vi ikke å fortsette med disse, da vi mente det var viktig å ikke lage spesielle opplegg for denne gruppen, men i størst mulig grad benytte eksisterende møteplasser som innbyggerne i Lyngdal kommune benytter i dag. Eksempelvis hadde vi treningstider i idrettshallen som ble benyttet av en innvandrergruppe. Dette tilbudet ble kun benyttet av innvandrere av samme opprinnelse, og førte ikke til bedre integrering og inkludering i lokalsamfunnet. Vi avsluttet derfor dette tilbudet. Vi har i stedet fokusert på allerede eksisterende aktivitetstilbud, informert om disse og forsøkt å være en døråpner inn på disse arenaene, spesielt i forhold til idrettslaget, hvor vi har betalt for deltakere til åpen treningsgruppe, hvor de også deltar lyngdøler.

Velkomstpakken – veske med diverse innhold

Vi har brukt mye arbeid på velkomstpakken. Det har vært viktig for oss at innholdet treffer bra og at det blir mindre fokus på velkomstpakkens faktiske verdi enn på symbolverdien.

Det har vært viktig for oss å finne en løsning som gjør at velkomstpakken ikke blir for dyr, og at dens innhold kan endres over tid. Pr. i dag består velkomstpakken av følgende innhold:

- Kinobilletter
- Inngangsbilletter til Sørlandsbadet
- Gavekort fra Lyngdal markedsforening
- Refleks fra 0-visjonen
- Lyngdal for alle-bærenett

Det er ønskelig at vi etter hvert også kan få andre bidragsyttere på banen. Her har bedriftene mulighet til å vise at de gjør noe ekstra for å ønske nye innbyggere velkommen, samtidig som de har muligheten til å få nye innbyggere til å bli kjent med og fortsette å benytte deres tilbud.

Verdien av de ulike elementene i Velkomstpakken er bevisst lagt på et lavest mulig nivå. Dette for å understreke at det ikke er billettene eller gavekortet i seg selv som er verdt noe, men det å bli sett og ønsket velkommen til Lyngdal. Dette ble også signalisert til bidragsytterne til velkomstpakken. Det at Lyngdal markedsforening, med mer enn 100 medlemmer har villet bidra til velkomstpakken, synes vi er et sterkt signal om at våre nye innbyggere ses på som et positivt tilskudd til kommunen. Samtidig som vi begynte å dele ut velkomstpakker, fikk vi i samarbeid med lokale medier mye oppmerksomhet rundt utdelingen og prosjektet. Vi ønsket å få frem at vår intensjon er at alle innbyggere i Lyngdal som treffer på noen med velkomstveska eller billetter/gavekort fra pakken, skal få et ekstra smil i sentrum og et «Velkommen til Lyngdal,» på den lokale kafeen. Med andre ord er mye av poenget å

gjøre nye innbyggere synlige for resten av lokalbefolkningen, ved at de bærer på handlenettet med prosjektets logo. Dette tror vi kan ha en positiv effekt både for tilflyttere, men også for innvandrerguppen. Da vi delte ut velkomstpakken første gang, hadde vi høytidelig seremoni i kommunestyresalen. Vi hadde invitert en nylig bosatt familie fra Afghanistan og en nylig bosatt familie fra Stavanger. Ordføreren var der, med ordførerkjedet, og sto for utdelingen. Det er ønskelig å gjennomføre årlige velkomstseremonier for alle som blir bosatt via IMDi. Det blir flyktingetjenesten som får ansvaret for å arrangere en slik seremoni hvert år. Det er kommunens servicekontor som får ansvaret for å dele ut velkomstpakken etter prosjektets avslutning, til de som ikke deltar i velkomstseremoni.

KOMPETANSEHEVING

Prosjektet har, på bakgrunn av tilbakemeldinger i kartleggingsrunden, satt i gang en del opplæringsaktiviteter for ansatte i kommunen og i region Lister. Vi har sendt 9 lærere fra kommunen på suggestopedikurs, som er en innlæringsteknikk som passer veldig bra overfor mennesker som skal lære nye språk og for analfabeter. Her har lærere/personell fra barnehage, barneskole, ungdomsskole og voksenopplæringen deltatt. Det ble også gitt tilbud om kursdeltakelse til de andre kommunene i Lister, og 11 fra andre kommuner tok kurset. Tilbakemeldingen var meget positiv.

Videre har vi tatt initiativ til at barnevernsansatte i Listerregionen har fått kurs i ICDP-veiledning. ICDP er International Child Development Program. Kurset gir kompetanse i å veilede foreldre for å styrke deres omsorgskompetanse. Dette kurset har en egen del som kun gjelder innvandrere og som har et kultursensitivt fokus. Dette for å styrke forebyggingsarbeidet innenfor barnevern. Farsund kommune har startet eget veiledningskurs for enslige damer, etter at ansatte har deltatt på den opplæringen vi har initiert.

Vi har også startet foreldreveiledningskurs i samarbeid med mottak, barneskole, flyktingetjenesten og helsestasjonen. Mottaket var pålagt å holde slike kurs, men vi ønsket å involvere også kommunens aktuelle tjenesteenheter. Kurset går over 4 dager og tar for seg temaer som utdanning, barneoppdragelse, vold mot barn, partnervold og traumer. Kurset skal holdes årlig. Mottaket har ansvaret for dette etter prosjektets avslutning.

Det å styrke fagkompetansen hos de personer som jobber med innvandrerguppen tenker vi er meget viktig. I tillegg til å øke kompetansen på det konkrete området det enkelte kurs handler om, vil deltakelse på slike kurs være nettverksbyggende og få frem faglige diskusjoner og utfordringer på tvers av kommunegrenser og etater. Dette er altså både et kompetansehevingstiltak, men bakgrunnen er jo et ønske om bedre integrering og en bedre utrustet verktøykasse for de som blir bosatt her

INVOLVERING

Alle må ha en felles forståelse av hvor vi er og hvor vi vil, både kommunens enheter, det private næringsliv, de frivillige organisasjonene og befolkningen.

Gjennom vårt arbeid med Lyngdal for alle har vi sett at det er flere grupper nye innbyggere i kommunen. Våre tiltak retter seg mot 4 grupper som er veldig ulike og har ulike behov. Når det gjelder de ikke-etniske norske, er dette bosatte gjennom Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), de som har giftet seg med en lyngdøl og kommet via familiegjenforening samt arbeidsinnvandrere. I tillegg kommer selvbosatte nordmenn, som er nye i Lyngdal. For enkelte av disse gruppene betyr flyktningetjenesten mye, mens andre grupper ikke har noe med tjenesten å gjøre. Det har derfor vært behov for ulike tiltak til ulike grupper, mens noen tiltak kan være felles. Vårt fokus har vært på hva vi kan gjøre for å inkludere alle som kommer hit, uavhengig av status eller behov.

Vår kartlegging viste at innvandrerbefolkningen i Lyngdal kommune er betydelig, og langt større enn man ville trodd utfra deltakelse/synlighet i samfunns- og arbeidsliv. Det har vært et overordnet mål for prosjektet å synliggjøre omfanget og mangfoldet av innbyggere med utenlandsk bakgrunn.

I 2010 hadde Lyngdal kommune en innvandrerbefolkning på 8,47 %. Størsteparten av disse kom fra europeiske land. Pr. 01.01.14 har andelen økt til 11,14 %. I perioden 2010 til 2014 har innvandrerbefolkningen i kommunen økt med 246 personer. Det har vært viktig for vårt prosjektarbeid og for Lyngdal kommune at vi har hatt detaljdata om sammensetningene.

Europeiske arbeidsinnvandrere utgjør cirka 600 personer i kommunen. Antall utenlandske kvinner som er gift med lyngdøler er anslått til cirka 75 personer. Disse to innvandringsgruppene utgjør størsteparten av den totale innvandrerbefolkningen i kommunen vår. Disse to gruppene er også de med færrest rettigheter i det norske velferdssystemet, da en forutsetning for innvandringen er selvforsørgelse eller forsørgelse av ektefelle.

I en annen kategori kommer innvandrere som blir bosatt via IMDi. De har mange rettigheter i det offentlige og blir godt ivaretatt i forhold til norskopplæring gjennom introduksjonsprogrammet og praktisk oppfølging fra NAV. Lyngdal kommune har bosatt 20 flyktninger i året de siste 10 årene. Fra og med 2015 økes antallet til 30 personer i året.

I siste kategori har vi nordmenn som flytter til Lyngdal fra andre steder i landet, såkalt selvetablerte.

De behov en nybosatt person i Lyngdal vil ha, avhenger av en rekke forhold. Det er stor forskjell på om man kommer hit på jakt etter jobb eller om man kommer hit på flukt fra krig. Hvilke grupper som utgjør majoriteten er også avgjørende for hvilke tiltak vi skal prioritere å iverksette. Det som er felles for alle 4 gruppene er behovet for jobb, sosial integrering og nettverk. Alle gruppene trenger ytterligere integrering for å unngå ekskludering, isolering og ghettofisering. Vi har prøvd å differensiere våre tiltak i forhold til behovet i de 4 gruppene, samtidig som vi har sett dem under ett i forhold til integreringsarbeidet.

Det er mange familiegjenforente damer i Lyngdal, og disse har nødvendigvis ikke noen kontakt med NAV eller andre offentlige instanser. De har heller ikke noen rettigheter i forhold til NAV, da deres ektefeller må garantere for at de har forsørgelsesevne for å få innvilget familiegjenforening. Vi visste veldig lite om denne gruppen og vi visste lite om hvorvidt de opplever seg integrert eller ei, men vi mente bestemt at gruppen utgjorde en ubenyttet ressurs i kommunen, både i forhold til arbeidsliv og i forhold til samfunnsliv. Det er ingen grunn til å tro at situasjonen er noe annerledes i våre nabokommuner. Vi begynte å se på hva vi kunne gjøre for å få tak i denne gruppen. Løsningen for Lyngdals del ble prosjektet Jobbsjansen.

Jobbsjansen ble startet i september 2013, og er et prosjekt med sikte på å få kvinner med utenlandsk bakgrunn i arbeid. Prosjektet har økonomisk støtte fra IMDi. Målgruppen for prosjektet er kvinner som har kommet til Lyngdal på familiegjenforening, samt bosatte flyktninger som etter endt introduksjonsprogram fortsatt ikke behersker norsk godt nok til å kunne fungere i arbeidslivet. Prosjektet startet med 5 deltakere høsten 2013. Veiledere på NAV hadde forut for prosjektets start, plukket ut aktuelle kandidater til Jobbsjansen. Disse ble kartlagt, det ble gjennomført samtaler med kvinnene og med ektefellene forut for oppstart. Deltakerne følges tett og det er et stort fokus på jobb. Selv om det ikke er drømmejobben man kommer først i gang med, mener vi at all jobb er et viktig skritt på veien mot økonomisk selvstendighet og videre utviklingsmuligheter. Etter prosjektets start har nye kandidater blitt valgt ut etter anbefaling fra voksenopplæringen eller etter at kandidater selv har tatt kontakt med Jobbsjansen. Vi har vært veldig bevisst ved utvelgelse i enkelte etniske miljøer, da vi har tro på at dersom vi kan få tak i de «riktige» kvinnene, så vil de andre kvinnene følge etter.

Pr. desember 2014 er 4 av de opprinnelige 5 deltakerne i jobb eller utdanning. Vi har i løpet av 2014 gitt tilbud til totalt 10 personer. Det er ønskelig å videreføre prosjektet også til neste år, men dette avhenger av IMDIs støtte, da denne så langt ikke har vært av den størrelsesorden som opprinnelig ble forespeilet oss. Dette har imidlertid vært et meget viktig prosjekt, som skaper ringvirkninger i de ulike miljøene som deltakerne tilhører. NAV har også blitt bedre kjent med denne gruppen, og vi tror at med økt arbeidskraftbehov fremover, så er det viktig for kommunen å være på banen i forhold til potensiell arbeidskraft. Jobbsjansen følges av Universitetet i Agder, og foreløpig rapport derfra tyder på at det skjer mye bra i vår kommune.

Arbeidsinnvandrere er den største gruppen tilflyttere. Mange av dem har løs tilknytning til kommunen, da de pendler frem og tilbake mellom Lyngdal og sitt hjemland. Andre har etablert seg mer permanent i kommunen. NAV ser lite til denne gruppen ved ankomst, da det er en forutsetning for å komme hit via EU/EØS at man har jobb og/eller kan forsørge seg selv. Etter at disse personene har opparbeidet seg rettigheter i Norge, ved å være i jobb her over lengre tid, vil de kunne komme i kontakt med NAV dersom de mister arbeidet eller blir syk.

Lyngdal kommune er en kommune som ønsker vekst. Vi tror at vi vil ha behov for den arbeidskraften og den kompetansen denne gruppen representerer. Vi tror også at mange av disse har etablert seg permanent i Lyngdal, med hele familien. Vi ønsket derfor å se på hvordan vi kunne bidra til å styrke deres tilknytning til Lyngdal og til det lokale arbeidsmarked.

Ved gjennomgang av hvilke tilbud kommunen kunne gi til denne gruppen, kom det frem at det blant annet var et behov for tilbud om norskundervisning på kveldstid, for arbeidsinnvandrere som er i jobb, men som trenger å styrke sin norskkompetanse. Selv om dette således er en gruppe som er selvforsørgende, så ser vi at de er sårbare i forhold til nedgangstider og omstillinger dersom norskkompetansen ikke er god nok. Ettersom de ulike nasjonalitetene etter hvert utgjør temmelig store grupper, var det naturlig å tenke at de kanskje ikke var spesielt integrert i kommunen, annet enn innenfor sitt eget miljø. Eksempelvis er det 142 rumenere bosatt i kommunen pr. 01.01.14.

Lyngdal for alle tok derfor kontakt med Lyngdal Voksenopplæring og Vekst i Lyngdal for å undersøke muligheten for å kunne tilby norskundervisning på ettermiddag/kveldstid. Vi startet opp første kurs i oktober 2014. Kurset går over 20 uker, og deltakerne må betale selv. Første kurs ble fullt, med ventelister, slik at kurs nummer 2 allerede er planlagt med oppstart i januar 2015. Kurset har deltakere fra hele Lister og Lindesnes-regionene. De fleste betaler kurset selv, men også noen arbeidsgivere har tatt regningen for ansatte som må forbedre sine norskkunnskaper. Ettersom det har vært så stor pågang, er vi overbevist om at dette kurset vil fortsette som en del av Lyngdal Voksenopplæring sitt ordinære tilbud.

Samtidig har vi i samarbeid med Vekst i Lyngdal utarbeidet en bedriftsundersøkelse som ble sendt ut til de fleste bedrifter i kommunen 15.09.14. Undersøkelsen etterspurte bedriftenes nåværende og fremtidige behov for arbeidskraft, og i hvilken grad bedriftene er interessert i å rekruttere utenlandsk arbeidskraft. Vi spurte også om viktigheten av å kunne beherske norsk, og om bedriftene er villig til å betale for norskundervisning for sine utenlandske arbeidstakere som trenger mer norskopplæring. På denne måten vil vi kunne justere og utvikle vårt tilbud slik at det imøtekommer næringslivets behov. Vi kan også bruke informasjonen vi har fått til å veilede våre brukere i forhold til fremtidige yrkesvalg. Undersøkelsen, som er en questback, er utarbeidet av Vekst i Lyngdal, og tilbys nå samtlige kommuner i Lister, slik at de kan gjennomføre samme kartlegging i sine kommuner. Undersøkelsen inngår også i en Masteroppgave, hvor masterstudentene ser på hvordan NAV, Lyngdal kommune og næringslivet kan bidra til at innvandrere blir bedre integrert i arbeidslivet. Resultatet av denne masteroppgaven vil danne grunnlaget for videre arbeid og tiltak i kommunen.

Flyktninger er en enkel gruppe for oss å fange opp, da det er kommunen som bosetter. Nyinnflyttede har vi ikke automatisk noen oversikt over, men vårt håp er at informasjonen på Lyngdal kommunes hjemmesider og ryktet på byen vil fange dem opp i forhold til velkomstpakken og i forhold til aktiviteter som tilbys. En mulighet er også å benytte folkeregisteret.

SYNLIGHET OG HOLDNINGSSKAPENDE ARBEID

Vår konklusjon så langt i prosjektet er at mye av integreringsarbeidet handler om holdninger, og at vi må jobbe med hele befolkningen som målgruppe. Da er vi avhengig av å nå ut bredere enn med våre hjemmesider. Vi har derfor forsøkt å synliggjøre prosjektet via media og ved å delta på arrangementer hvor folk møtes.

Prosjektet har utarbeidet egen logo, for å være synlige i bybildet og i media. Velkomstpakken blir gitt ut i et nett med prosjektets logo, nettopp for at de som er nye i Lyngdal skal kunne være lettere identifiserbare for resten av befolkningen.

Prosjektleder og leder for NAV har vært i enhetsledergruppa i kommunen for å informere om prosjektet, og for å få de ulike enhetslederne på banen i forhold til hvilke utfordringer hver enkelt enhet har i forhold til integrering og inkludering av nye innbyggere.

Prosjektet har fått oppmerksomhet i ulike medier; Farsunds Avis, Lyngdals Avis, Facebook, Radio Kvinesdal og Lyngdal Radio i forbindelse med de ulike arrangementene vi har satt i gang. Prosjektet har også opprettet en egen facebookside, som heter Lyngdal for alle.

Prosjektet er godt beskrevet på Lyngdal kommunes hjemmeside, hvor det har fått et eget område. Prosjektbeskrivelsen ligger tilgjengelig der, samt informasjon om aktivitetsoversikt og en oppfordring om å ta kontakt med oppdatert informasjon.

Lyngdal kommune er i ferd med å utarbeide en ny kommuneplan. I denne inngår en samfunnsdel. Prosjektleder i Lyngdal for alle har fått anledning til å komme med innspill til planen.

Prosjektet har i løpet av 2013 og 2014 hatt et løpende samarbeid med lokale medier for å rette fokus mot positive historier vedrørende integrering og inkludering. Vi ønsker at våre nye innbyggere skal bli mer synlige. Når mer enn 11 % av Lyngdals befolkning er innvandrere, hvorfor er de da ikke synlige i media, i ledergruppa i kommunen, i enkelte enheter i kommunen, i politiske partier? Blant annet har avisen intervjuet arbeidstakere med utenlandsk bakgrunn og deres bedriftsledere, med fokus på hva som er positivt med å ansette personer med utenlandsk bakgrunn. Vi har blitt kjent med en gjeng thailandske damer som møtes hver måned for å lage mat og være sammen. Se for øvrig vedlagte fil med oversikt over de fleste oppslagene vi har hatt i lokale medier.

Lyngdal for alle har, sammen med Lyngdal kommune, stått på stand på Lyngdal Dyrskue og delt ut 500 nøkkelringer med vår logo og Lyngdalskua. Prosjektleder har deltatt i paneldebatt med Abid Raja i Kvinesdal for å fortelle om vårt prosjekt. Prosjektleder har også holdt foredrag for Agder for alle, som vårt prosjekt er en del av. Prosjektet har også blitt presentert på interkommunal flyktningsamling mellom Aust- og Vest-Agder.

SAMARBEID MED ANDRE KOMMUNER – LISTERREGIONEN

Vi har et forpliktende samarbeid mellom flyktingtjenestene i Lister om å starte boligopplæring til bosatte flyktninger, hvor alle praktiske ting rundt det å bo i en bolig skal gjennomgås.

Flyktingtjenesten følger opp hver enkelt, og det er den enkeltes behov som styrer tiltakene som iverksettes. Lyngdal kommune har en restriktiv linje i forhold til oppmøte og deltakelse i introduksjonsprogrammet. Alle skal ha fulltids uke og ikke mer enn 4 uker ferie hver sommer. Fraværslister blir fulgt opp og medfører trekk i ytelse. Vår tanke med dette er å forberede brukergruppen på det som venter dem i det norske arbeidsliv.

Det er inngått forpliktende samarbeidsavtaler med de andre kommunene i Lister vedrørende felles undervisningstilbud i skoleferier. Deltakerne vil da måtte møte til undervisning i andre kommuner i ferieperioden. Det er vanskelig for den enkelte kommune å skulle tilby fullgodt program hele sommeren. Ved å samarbeide fordeler vi arbeidet samtidig som vi tilhører et større faglig miljø. For deltakernes del håper vi at denne ordningen vil medføre at de blir bedre kjent med regionen og at erfaring med å reise mellom kommunene vil ha en positiv effekt i forhold til fremtidig jobbsøking, ved at deltakerne blir vant til å reise mellom kommunene derfor også tenker et større geografisk område når de en gang er klar for jobb. Første felles ferieundervisning var i Lyngdal kommune i vinterferien 2014. Det er utarbeidet en plan for de resterende feriene, og ansvaret for undervisningen rullerer. De flyktingtjenestene som ikke har undervisning er ansvarlig for å få sine deltakere til og fra undervisningen, og må selv delta på programmet minimum en av dagene.

For å videreutvikle samarbeidet mellom flyktingtjenestene i Lister-kommunene, er det avtalt at ansatte i flyktingtjenestene, rektorene på voksenopplæringen og representanter fra Karriere Lister skal møtes minimum to ganger pr. år, for å sikre størst mulig likhet i tjenestetilbudet og koordinering av felles tilbud.

FORANKRING – LYNGDAL FØR OG ETTER PROSJEKTET

Det har vært en utfordring for prosjektet å få andre enheter enn de som jobber direkte med innvandrergruppa på banen. Det er bestemt at tjenester skal løses etter sektoransvarsprinsippet, men dette er ikke gjennomført i praksis. Det er lett for andre enheter å ringe NAV hver gang det oppstår et behov hos en av våre flyktninger, enten det dreier seg om helsemessige behov eller praktiske behov som egentlig er hjemmehørende i andre enheter enn NAV. Vi har forsøkt å forankre sektoransvarsprinsippet, både politisk og administrativt, men ser at det ikke fungerer like godt i praksis. Det er en viktig oppgave for kommunen i det videre arbeidet med integrering, at sektoransvarsprinsippet holdes høyt og forventes av både politisk og administrativ ledelse.

Likevel har vi sett en bevegelse i kommunen i løpet av prosjektets periode. Vi har blant annet hatt to større prosjekter med språkpraksis, i tekniske tjenester og i pleien. Vi opplever større interesse og forståelse for utfordringene i forhold til integrering og inkludering. Vi synes at

våre hjemmesider har fått mer fokus på nye innbyggere, med egen fane «Ny i Lyngdal» på forsiden. Våre forslag er tatt med i kommunens arbeidsgiverstrategi, hvilket medfører at innvandrere nå vil bli mer synlige i ansettelsessammenhenger.

Det mest synlige resultatet av prosjektet er det tverrfaglige samarbeidet i kommunen og i Lister-regionen. Forut for prosjektet var det lite samarbeid og samhandling rundt dette fagfeltet. Nå har flyktingetjenestene i Listerkommunene jevnlig møter. Vi kjører felles undervisning i skoleferiene og samarbeider om rutiner og innhold i undervisningen og oppfølgingen. Det har også vært mye samarbeid med frivillige. Der vi tidligere syntes det var vanskelig å få til noe, opplever vi nå at det er interesse og engasjement og vilje til å få til noe, både i det lokale næringsliv, i kommunen og i samfunnet.

Gjennom media har prosjektet fått synliggjort alle 4 gruppene av nye innbyggere i Lyngdal. Vi har blitt bedre kjent med flere miljøer. Vi har startet tilbud til grupper som ikke hadde noe tilbud tidligere, gjennom norskkurs for arbeidsinnvandrere og Jobbsjansen.

Ikke minst har vi fått synliggjort hvor stor del av befolkningen som kommer utenfra, og at det er denne gruppen som står for all befolkningsvekst i Lyngdal. Vi oppfatter at Lyngdal er blitt en mer inkluderende kommune i løpet av prosjektperioden, og at det er en gjennomgående forståelse for at flyktingarbeidet ikke er et ad-hoc-arbeid, men en del av det ordinære tjenestetilbudet i Lyngdal kommune.

VEIEN VIDERE

Vi ønsker at Lyngdal kommune skal kjennetegnes for sin gode inkludering og integrering, akkurat som vi i dag er kjent for god service og høy dugnadsånd og vårt slagord; Vi vil, vi våger.

Basert på de erfaringer vi har gjort gjennom 3 år med prosjektet, har vi utarbeidet «Veileder for integrering og inkludering». Veilederen gir en oversikt over de ting vi mener må være på plass for å lykkes med god integrering. Bosetting er ikke prosjektarbeid, men en del av kommunens ordinære tjenesteinnhold. Integreringen begynner ved bosetting og skjer ved kontinuerlig holdningsskapende arbeid på alle nivåer i kommunen.

Videre vil vi se på resultatene fra den kompetanseundersøkelsen vi har gjennomført samt masteroppgaven som har blitt skrevet om arbeidsrettet integrering av innvandrere i Lyngdal kommune. Sammen med rapporten fra Universitetet i Agder, som følger Jobbsjansen, vil disse dokumentene være viktige for vårt arbeid videre. Funnene fra disse 3 dokumentene vil danne grunnlag for videre satsningsområder og videreutvikling av tjenesten.

Lyngdal, 22.12.14

NAV Lyngdal

Solveig O. Vatne